

СТАНОВИЩЕ

От доц.д-р Даниела Маринова Симеоновска-Николова, катедра Екология и ОПС при Биологическия факултет на СУ, член на научното жури и научен ръководител на докторанта

Относно: Дисертационния труд на редовния докторант Симеон Петров Луканов на тема: Вокална сигнализация и взаимоотношения при безопасати земноводни от сем. Ranidae в България за получаване на образователната и научна степен „доктор” по направление 4.3. Биологически науки (Екология и опазване на екосистемите – Поведенческа екология)

Симеон Петров Луканов е роден на 07.06.1984 г. в гр. София. През 2003 г., веднага след завършване на средното си образование, е приет за студент в Биологическия факултет на СУ. През 2006 г. получава диплома за бакалавър, специалност „Биология”, а през 2009 г. диплома за магистър, специалност „Зоология”.

Познавам Симеон Луканов от януари 2011 г., когато той спечели конкурса за редовен докторант към катедрата по Екология и ОПС за разработване на настоящия дисертационен труд под мое научно ръководство и с консултант д-р Николай Цанков от Националния природонаучен музей, София. През този период от 3 г. Симеон Луканов овладя методите за анализ на звуковата комуникация при безопасатите земноводни и надгради нужните му екологични познания, за което положи редица изпити, освен кандидатския минимум, като Методи на екологичните изследвания в зооекологията, Акценти в популационата екология, Методологични аспекти на научната дейност и преподаването и др. Това допринесе за неговата ерудираност и лекота при извеждане на възложените му занятия по екология, етология, биоресурси и тяхното опазване със студентите от специалностите Екология и ООС, Биология, Биомениджмънт и устойчиво развитие, бакалавърско обучение, както и за изготвянето на дисертацията.

Дисертацията на Симеон Луканов представлява задълбочено изследване на вокализацията при представители на сем. Ranidae в България и нейната значимост във вътревидовите и междувидовите отношения, както и поведенческия отговор на животните към отделни биотични, абиотични и антропогенни фактори и параметри на средата. От направения преглед по проблема е ясно, че макар проучванията върху нашата херпетофауна да започват още в началото на 20-ти век, те са предимно фаунистични и таксономични. Влиянието на вътревидовите и междувидовите

взаимоотношения върху характеристиките на сигналите, особеностите на местообитанията с тяхната спецификация върху звуковата сигнализация и локомоторна активност, въпреки че са твърде важни въпроси от поведенческата екология на земноводните, се знае твърде малко. Изясняването им, предмет на настоящия дисертационен труд, определя неговата актуалност и значимост в научните изследвания в тази област.

Дисертационният труд е добре структуриран и представен по един утвърден модел включващ увод, литературен обзор, материал и методи, цел и задачи с научни хипотези, резултати и обсъждане, представени в четири отделни подглави, изводи и литература. Най-накрая са представени приносите. Допълнително, за улеснение на читателя в началото е дадено кратко резюме на дисертацията, както и списък с фигурите и таблиците. Работата е изложена на 120 страници и включва 14 таблици, 10 фигури, някои от които с няколко подфигури и 7 снимки. Списъкът на цитираната литература е от 208 заглавия, от които 7 на кирилица, а останалите на латиница. Авторефератът, в обем от 35 страници, отговаря на съдържанието на дисертационния труд.

Работата показва един голям обхват от знания на докторанта върху вокализацията и взаимоотношенията на представители на сем. Ranidae в България: В увода докторантът накратко въвежда в проблема и неговата актуалност; Литературният преглед е обстоен и включва множество съвременни проучвания по проблема, залегнали в дисертацията; Целта и задачите са ясно представени и изпълнени; Научните хипотези са добре обосновани; В глава Материал и методи подробно са описани проведените полеви и лабораторни експерименти, изследваните местообитания, използваната техника, софтуерни програми и статистически тестове; В резултати и обсъждане, последователно в четири подглави, са изложени и интерпретирани получените резултати от изследванията. Литературният списък е изчерпателен. От всичко личи добрата осведоменост на докторанта и неговата способност да анализира и интерпретира данните. Въз основа на получените резултати докторантът прави 7 добре обосновани извода.

Дисертационният труд има подчертано приносен характер - повечето от проведените в него изследвания са единствените или сред малкото в областта на поведенческата екология на земноводните. Настоящата работа разширява познанията за звуковите сигнали при сем. Ranidae и функцията им във вътревидовите и междувидовите отношения, допринася за изясняването на важни въпроси като

изместване на признаците при брачните сигнали на близкородствените видове в условия на синтопия, ролята на вокализацията в избора на партньор, както и влиянието на антропогенния шум върху локомоцията и характеристиките на вокалните сигнали.

При разработването на дисертацията, Симеон Луканов се справяше отлично с възложените му задачи като показваше самостоятелност, инициативност и творческо виждане. Доказателства за неговата осведоменост по въпросите на звуковата комуникация и взаимоотношения при безопасните земноводни е представянето на резултатите на редица научни форуми, публикации в списания с IF и участие в проекти. Симеон Луканов има четири статии на английски език, две от които в международни научни списания с IF (едната към момента е приета за публикуване). Във всички публикации той е първи автор. Докторантът участва и в една национална и четири международни научни конференции, две от които са проведени във от България – в Гърция и в Румъния. По време на работата по докторантурата Симеон Луканов участва като полеви експерт в проекта „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, лот 3 (земноводни и влечуги) и в три научно-изследователски проекта, финансирани от фонд Научни изследвания към СУ (в помощ на докторанти), които му позволиха да натрупа опит и да събере достатъчно материал за изработването на настоящия дисертационен труд. Владее отлично английски език, добре испански и руски, както и редица софтуерни програми за звуков анализ, статистически анализ, локомоторна активност и различни офис програми. Член е на Българското херпетологично дружество.

Въз основа на представения дисертационен материал и на личните ми впечатления от докторанта считам, че дисертационният труд напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, неговия Правилник и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в СУ. Оценявам положително дисертационния труд и убедено настоявам присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на Симеон Петров Луканов по професионално направление 4.3. Биологически науки (Екология и опазване на екосистемите – Поведенческа екология).

Подпис:

Доц.д-р Д. Симеоновска-Николова

28.04.2014